

God lyd i barnehagen

Prosjektleder i HLF: Nina Unn Øieren

Intro/bakgrunn

Om HLF

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) er Norges største organisasjon for mennesker med funksjonsnedsettelse med rundt 56 000 medlemmer. Rundt 14,5 % av Norges befolkning har en hørselshemming som påvirker hverdagen, som sosial isolasjon og frafall fra utdanning og arbeidsliv. En del av disse har behov for omfattende rehabilitering, mens andre trenger tilrettelegging, hjelpemidler og kunnskap i å mestre sin hverdag som hørselshemmet. Gruppen hørselshemmede er mangfoldig og stadig flere rammes av hørselsnedsettelse. Forskning viser at det i 2020 kan være om lag en million av befolkningen i Norge som vil ha en hørselshemming^[1].

HLF er opptatt av å forebygge hørselsskader. Vi har tidligere gjennomført informasjonsprosjekter hvor vi har henvendt oss til russeren, korps, musikkfestivaler SFO og barnehager.

Støyende barnehager gir hørselsskader

Arbeidstilsynets undersøkelser i barnehager viser at 75 % av barnehageansatte er utsatt for plagsom støy og 25 % har nedsatt hørsel. Når målingene viser at det er for høyt støynivå i barnehagene og at de voksne får hørselsskader vil dette også gjelde barna. Svenske undersøkelser har avdekket at ett av åtte barn har øresus som følge av støy. Høyt støynivå fører ofte med seg mye stressbelastning som fører til nakke-, skulder- og hodeplager.

For å bevisstgjøre barnehageansatte, barn og deres foreldre på støy og de skadevirkninger langvarig støy kan ha på hørselen inngikk Utdanningsforbundet og HLF et samarbeid om et prosjekt i 2006.

Prosjektet innebar utvikling av en pedagogisk pakke, som blant annet inneholdt brosjyre til de ansatte, plakater og en CD med fortellinger. En nettside, Skriketrollklubben.no, ble utviklet for å spre informasjon om god lydrett og skape engasjement igjennom historier og praktiske øvelser. De pedagogiske pakkene ble sendt ut til barnehager tilknyttet Utdanningsforbundet i 2008. Prosjektet var vellykket og vi gjorde oss noen verdifulle erfaringer. En spørreundersøkelse som ble foretatt i etterkant viste at de ansatte mente at materialet var til god hjelp for å sette fokus på hørsel. Når det gjelder brosjyren vil vi forbedre den ved å bruke flere illustrasjoner.

Det er fem år siden de pedagogiske pakkene ble sendt ut. Nye barn, foreldre og ansatte trenger ny informasjon. Nå ønsker vi å søke om midler til å gjenta prosjektet med forbedringer basert på erfaringene vi gjorde oss sist. Dette prosjektet vil bidra til

---

^[1] Hearing impairment among adults – a report of a joint project, 2001.

å forebygge hørselsskader og utvikle kunnskap om hørsel og støy hos både barn og ansatte i barnehagene. Prosjektet skaper aktivitet igjennom Skriketrollklubben ved at nye hørselsrelaterte historier og oppgaver deles med medlemmene (som også kan bidra med egne historier) via nettsiden skriketrollklubben.no og ved å mobilisere HLFs frivillige. Ved å lære god lydvettt bidrar prosjektet til friskere ører i det norske samfunnet.

Nærmere om selve kampanjen

Målsetting:

Forebygge hørselsskader og utvikle kunnskap om hørsel og støy hos både barn og ansatte i barnehagene. Prosjektet skaper aktivitet igjennom Skriketrollklubben og ved å mobilisere HLFs frivillige. Ved å lære godt lydvettt bidrar prosjektet til friskere ører i det norske samfunnet.

Prosjektet har følgende delmål:

- Oppdatere og videreutvikle eksisterende pedagogisk materiale og nettside.
- Lære opp frivillige i hørsel og støyutfordringene i barnehagene
- Materiell sendes ut til 6000 barnehager
- Frivillige besøker sine lokale barnehager og presenterer utfordringene og det pedagogiske opplegget.
- Synliggjøre at HLF tar forebygging av hørselsskader på alvor.

Målgruppe og omfang:

6000 barnehager over hele landet med til sammen 280 000 barn og 90 000 barnehageansatte.

Tidspunkt:

Planlegging og opplæring av frivillige:	Vinter/ vår 2015
Foredrag/lanseringevent:	August/september 2015
HLFs lokallag besøker utvalgte barnehager:	September-november 2015

Om informasjonsmaterialet:

Skriketrollet som brukes i kampanjen.

Den pedagogiske pakken som ble utviklet i forrige omgang inneholder et hefte med informasjon om øret, hørsel og støy. Heftet inneholder også praktiske aktiviteter som ansatte kan gjennomføre med barna. Aktivitetene øker bevissthet og kunnskap om støy og skadevirkningene av høyt støynivå. Igjennom disse øvelsene og forslagene til enkle praktiske tiltak (som å sette filt-knotter til stol- og bordbein samt henge tekstiler på veggene som absorberer lyd) bidrar man til å senke støynivået.

Skriketrollet er en viktig del av den pedagogiske pakken. Skriketrollet er en tøydukke som har to sider og er rød og rasende når støynivået er høyt og grønn og fornøyd når støynivået er lav. Skriketrollet kommer i plakatversjon eller som et kosedyr barnehagene kan bestille kostnadsfritt. De betaler da kun porto. Skriketrollet har egen nettside (skriketrollklubben.no) som også fungerer som en kampanjenettside. Nettsiden vil videreutvikles og inneholde konkurranser, øvelser, sanger og historier. Barnehagene får også tilbud om lydmåleren Lydia, som er utformet som et trafikklys, og som viser når lydnivået er for høyt. Lydia er integrert i enkelte av aktivitetene i heftet og er således en del av det pedagogiske opplegget.

I pakken følger det også med et kort informasjonshefte til foreldrene.

Gjennomføring:

Pakken oppdateres og sendes ut til ca. 6000 barnehager som vi har kontaktinformasjon til. Ved å sette fokus på temaet i relevante media innen barnehagesektoren og igjennom en lanseringsevent skapes oppmerksomhet for pakkene og budskapet.

Frivillige i HLF vil kurses slik at de vil bli i stand til å besøke barnehagene i sitt nærområde høsten 2015 for å sette fokus på støy. De vil også fungere som kontaktpersoner i sine respektive områder og kunne kurse andre frivillige. Vinter - våren 2015 settes av til informasjon og opplæring av kontaktpersoner som så skal gjennomføre videreopplæring i sine respektive distrikter. Frivillige skal få grunnleggende opplæring om støy i barnehagen og få instruksjoner om et besøksopplegg for barnehagene som består av en enkel støymåling, kort foredrag for ansatte og gjennomføre en øvelse med barna. Dette vil skape aktivitet og oppmerksomhet for temaet både i barnehagene og i HLFs organisasjon. I tillegg vil det personlige møtet med frivillige som selv er hørselshemmede ha større

troverdighet og gjøre større inntrykk på barnehageansatte og barn. Slik ønsker vi å forbedre kampanjens effektivitet.

Nettstedet skriketrollklubben.no skal forbedres og videreutvikles som en informasjonsportal for kampanjen. Aktivitetsnivået opprettholdes ved at sanger, historier og øvelser som barnehagene kan benytte legges ut igjennom høsten og våren 2015-2016.

Vi vil jobbe for å skape oppmerksomhet og synlighet for tematikken og kampanjen i relevant media og internt igjennom HLFs informasjonskanaler.

Erfaringene fra forrige kampanje i 2008 brukes til å forbedre denne kampanjen.

En evaluering i form av et elektronisk spørreskjema sendes ut i etterkant av kampanjen for å måle hvor mange som har brukt pakken og om dette har hatt effekt på lydnivået i de aktuelle barnehagene.

Organisering

Markedsavdelingen i HLF sentralt vil stå for prosjektledelse og gjennomføring.

Prosjektets betydning:

Prosjektet vil bidra til økt kunnskap og bevissthet om hørsel og hørselsskader i norske barnehager. Slik ønsker vi å forebygge hørselsskader og stressbelastninger ved å få ned lydnivået på en støyende arbeidsplass til gode for både barn og ansatte. Prosjektet vil også styrke og engasjere frivilligheten i HLF.

Budsjett God lyd i barnehagen

Inntekter

ExtraStiftelsen	630.000
Egne midler	15.000
Sum	645.000

Utgifter

Justeringer pedagogisk pakke	25.000
Produksjon pedagogisk pakke	110.000
Utsendelse pedagogisk pakke	200.000
Produksjon 2000 skriketroll	100.000
Videreutvikling interaktiv nettside	60.000
Besøke utvalgte barnehager/event	50.000
Annonsering/nett/diverse	40.000
Administrative kostnader	20.000
Opplæring/informasjonsvirksomhet	40.000
Sum	645.000

Framdrift

Vinter/ Vår 2015:	Opplæring
September 2015:	Utsendelse/lansering
Høst 2015:	Frivillige besøker barnehager
Vinter 2015	Evaluering/Rapportering